

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KONGELIGE

VAJSENHUS

1924

Beretning

om

det kgl. Vajsenhus

1924

ved

Chr. Ottesen,
Forstander og Inspektør.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1924.

Protector: Hs. Majestæt Kongen.

Direktørerne er:

Hr. Biskop H. Ostenfeld, K. D.M. ($\frac{1}{10}$ 1911).

Hr. Departementschef O. Damkier, S.K. D.M. ($\frac{3}{2}$ 1914).

Hr. Bankdirektør, Etatsraad Fr. Nørgaard, K. D.M.
($\frac{10}{2}$ 1917).

Kuratorerne er:

Hr. Konferensraad C. C. Gammeltoft, K. D.M. ($\frac{15}{8}$
1904).

Hr. Kammerherre Otto Bull, S.K. D.M. ($\frac{23}{8}$ 1908).

Fru Etatsraadinde Julie Hegel, f. Bagge ($\frac{14}{2}$ 1919).

Stiftelsens Virksomhed.

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik IV. ved Fundats af 21. Juli 1727.

Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Riget.

For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i København, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter.

Til Lolland-Falsters Stift, Fyns Stift og de fire jydskke Stifter sender Vajsenhuset aarlig af sine Midler 14,520 Kr. til Understøttelse for derboende forældreløse og faderløse Børn.

De 14,520 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de seks Stifter uden for Sjælland, er ifølge Aarsindberetningen fra Stifterne anvendt saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 41 Børn (11 i Købstad, 30 paa Land).

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 22 Børn (9 i Købstad, 13 paa Land).

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 38 Børn (20 i Købstad, 18 paa Land).

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 60 Børn (36 i Købstad, 24 paa Land).

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 20 Børn (9 i Købstad, 11 paa Land).

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,730 Kr., understøttet 39 Børn (30 i Købstad, 9 paa Land).

I alt modtaget 14,520 Kr., understøttet 220 Børn (115 i Købstad, 105 paa Land).

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1. Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i København kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsovrighederne, dog at disse ikke behøver straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i København, men maa være berettiget til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Foruden de Børn, som Vajsenhuset saaledes understøtter gennem Stifterne, er der fra Moderstiftelsen her udgaaet 6,226 Børn, idet der fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31. Marts 1923 er udgaaet 3,451 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 2,775 Skolebørn (faderløse).

Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skal da for de Børns Vedkommende, der bor i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i København. De, der ønsker at ansøge om Børns Optagelse i det kgl. Vajsenhus, kan afhente Skemaer til Udfyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden Kl. 8—10 Form.

Bekendtgørelse om ledige Vajsepladser indrykkes

i Bladene 3 Gange i December Maaned. Ansøgningsfristen udløber hvert Aar den 1. Februar.

Som Regel optages kun ægtefødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“, hvor dog begge Forældre i saa Tilfælde skal være døde. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældrelose Børn udfordres iøvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge er døde, at de efter disse ikke har arvet eller hos Slægtninge og Venner nyder saa meget, at de deraf kan til Nødtørftighed underholdes,
- 2) at de har naaet en Alder af 5 à 6 Aar,
- 3) at de er født i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke er behæftede med smitsom Sygdom eller paa Grund af Legemssvaghed er ubekvemme til Arbejde.

Ansøgninger om Understøttelser fra Vajsenhuset for de Børn (forældreløse eller faderløse), der bor i de øvrige Stifter, maa indsendes direkte til Stiftsøvrigheden i det Stift, hvori Barnet har sit Ophold.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, *bor ikke* paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i København.

Denne Forandring fra Bopæl og Opdragelse paa selve Stiftelsen til Familiepleje uden for Stiftelsen foregik ved kgl. Resolution af 23. Maj 1826 efter Indstilling af Direktionen i Erkendelse af, at det er et Barn tjenligst at opdrages i Familie, helst hos Slægt eller Venner, eller, hvis ingen saadanne findes, der, hvor Ansøgerne, hvem det paahviler at skaffe Barnet et godt Hjem, maatte finde det bedst. Naar Ansøgeren er ude af Stand dertil, kan Vajsenhuset træde hjælpende til.

Hvor Hjemmet ikke byder betryggende Garantier for Barnets gode Opdragelse og ikke forstaar at samarbejde med Skolen paa rette Maade, kan Vajsenhuset flytte Barnet til et andet Hjem i Henhold til de Bestemmelser og Betingelser for at have et forældreløst Vajsenhusbarn i Pleje, der vedtoges den 25. April 1914 af Direktionen og udsendtes til samtlige under det kgl. Vajsenhus staaende Plejehjem saavel i som uden for København; endvidere udsendtes disse Bestemmelser til Overværgeraadet, Overbestyrelserne for de danske Plejehjemsforeninger og det kommunale Plejebørnstilsyn samt til de øverste Politimyndigheder i København og paa Frederiksberg. Alle de Børn, der staar under det kgl. Vajsenhus's Forsorg, bliver tilset ved Besøg i vedkommende Plejehjem af Frk. H. Luther, Viceinspektøren og Forstanderen, ligesom ogsaa samtlige Klasselærere og Klasselærerinder aflægger Besøg i de Elevers, saavel forældreløses som faderløses, Hjem, der gaar i deres Klasser.

Mindst hver tredje Maaned bliver der afholdt samlet Lærermøde under Forstanderens Ledelse, hvor alle Forhold vedrørende Hjem, Børn og Skole da behandles.

Til en Del af de forældreløse Børn (for Tiden 121) ydes der foruden fri Skolegang, og hvad dertil hører, ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse, som altid udbetales forud i Kvartalets Begyndelse, bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældreløse Børn i Stiftet, der bor uden for København og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de har deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarlig).

De faderløse har fri Skolegang, Bøger, og, for saa vidt de gør sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr. Endvidere har de Adgang til flere Legater, hvor de maatte gøre sig fortjente dertil.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strækker, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger, hvor da Forstanderen maatte finde det formaalstjenligt, og Slægtningene, hvem det paahviler, maatte savne Evnen dertil.

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 20 Vajser og et mindre til 26 Skolebørn.

Efter Konfirmationen er 19 Vajser (9 Dreng og 10 Piger) og 5 faderløse (4 Dreng og 1 Pige) blevet understøttet.

Af konfirmerede Dreng er 17 anbragt ved Haandværk, 7 ved Handel og Kontor, 7 ved Landvæsen og 1 i Gymnasie.

Af konfirmerede Piger er 2 anbragt ved Husvæsen, 8 i Forretning og paa Kontor, 3 paa Tjenestepigeskolen og 1 rejst til Slægt i Amerika.

Med de Børn, som bliver anbragt uden for København i Provinserne, fører Forstanderen Tilsyn ved sine aarlige Inspektions- og Anbringelsesrejser.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk, Handel, Kontor eller anden praktisk Virksomhed. Uden at paatage sig nogen Forpligtelse stræber Vajsenhuset dog at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej, hos hvem der afgjort findes særlig fremragende Evner i en bestemt Retning. Vajsenhusets Elever rekruteres jo fra alle Samfundslag,

hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke har efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørftighed kan opdrages“. Derfor er der overmaade mange Børn, udgaaede fra dannede Hjem, hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveauet for Barnets videre Udvikling og saaledes bringe en hel misvisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv. Nej, Opgaven er tværtimod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, hen imod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommet hindrende i Vejen. „Opgaven maa være den“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig forringes. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældreløse Børn i Faders og Moders Sted, men denne Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde, dersom det forlod Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilendebragt“.

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaålet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Overensstemmelse med denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig derfor nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangler al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kan tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved i de ganske unge Aar at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evner, dels ved Aaret rundt med Undtagelse af de tre Sommermaaneder Juni, Juli og August at modtage de udgaaede Elever her paa Vajsenhuset som dets Gæster,

for saa vidt det kan forenes med deres Livsgerning og Pligter imod denne.

Møderne holdes paa selve Vajsenhuset, for Pigerne om Mandagen og for de unge Mennesker om Torsdagen fra 8—10. Paa disse Aftener underholdes de unge med Oplæsninger, Foredrag og Musik. Et af de unge længe næret Ønske om Fællesmøder er i de senere Aar efterkommet saaledes, at der een eller to Gange om Maanedens, skiftevis en Mandag eller en Torsdag, er afholdt et Fællesmøde, hvor vi da samledes om et bestemt Formaal. Under Viceinspektør Sommers Ledelse og Instruction har de unge med fordelte Roller selv læst af Ludv. Holberg: Jacob von Thyboe, af J. L. Heiberg: Nej, af C. Hostrup: Intrigerne, af B. Bjørnson: En Fallit o. a., ligesom tidligere Elev Hr. Niels Pedersen mange Gange har glædet os ved sin udmærkede Oplæsning af ældre og yngre Forfattere. Endvidere har de unge selv opført G. Wiedes: Skærmysler under Hr. Th. Froms Ledelse.

Hr. Arkitekt Aage Matthiesen glædede os ved at holde et Foredrag om Japan med Lysbilleder, Hr. cand. phil. Degner ved at fremvise en Række Lysbilleder fra Vajsenhuset og fhv. Elev Hr. Erik Bundgaard Hansen med et Foredrag om Paris ligeledes med Lysbilleder.

Saa vel Københavns Lærerorkester som „de ud-gaaede Elevers Orkester“ har under Musiker H. J. Larsens dygtige Ledelse gentaget det aarlige Koncertprogram en Aften ved de unges Møde.

Til alle disse forskelligartede Underholdninger har der været fuldt Hus af gamle og unge Vajsenhusianere, og alle har været glade og taknemmelige for de fornøjelige Sammenkomster, der har bidraget deres til at knytte Baandet mellem unge og gamle Vajsenhuselever. En hjertelig Tak skyldes alle dem, der ved Foredrag, Oplæsning eller anden Underholdning har glædet os ved vore Sammenkomster.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og illustrerede Bøger, hvormed de unge lejlighedsvis kan beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdning.

Et Bibliotek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Litteratur, beregnet paa de unges Tarv, er indrettet til Udlaan.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger er forhindret i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen, er sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænger til hans Hjælp eller Raad.

Den sædvanlige større Udflugt med de unge ved Foraarstide bortfaldt i Aar paa Grund af Forholdene.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20. September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen.

Af den sidste Indberetning anføres:

I det forløbne Aar har Sundhedstilstanden hos Vajsenhusets Børn været overordentlig god, navnlig har der ikke været megen Sygelighed i Hjemmene, hvorimod Lægebehandlingen paa Skolen har været udført i samme Maalestok som tidligere.

I København og paa Frederiksberg har der, navnlig ved Udgangen af 1923, hersket en udbredt Mæslinge-Epidemi. En Del af vore Børn er blevet angrebet af Sygdommen, men ingen af dem har været særlig daarlig, og de er hurtigt blevet raske igen.

Henvisning til Kommunehospitalets Øreklirik, en enkelt Gang ogsaa til Øjenklinikken, har vi som sædvanlig med Tak benyttet os af.

Et Pigebarn har været indlagt paa Kommunehospitalet til Operation for Blindtarmsbetændelse, og hendes Tvillingsøster er blevet opereret paa samme Hospital for en Sygdom i Overkæben. En større Dræng, konfirmeret og udgaaet af Skolen, er paa Righospitalet blevet opereret for en tuberkuløs Nyrelidelse. Alle er fuldstændig helbredte.

Julemærke-Hjemmene har — hvad der ikke nok kan paaskønnes — givet flere af vore Børn Sanatorie-Ophold i længere Tid. Børnene kommer som Regel tilbage i en fortræffelig Sundhedstilstand og med gode Kræfter til at genoptage deres Skolegang.

Januar 1924.

L. Djørup.

Fru Professorinde Strømgren, ansat 24. Januar 1916, har ledet Tandplejen paa den paa selve Vajsenhuset indrettede Tandklinik. Konsultationen fandt Sted i de første Morgentimer 3 Gange om Ugen, og nedenstaaende Indberetning viser, hvilket Arbejde der er blevet udført:

I Aaret 1923 er der paa Vajsenhusets Tandklinik bleven lavet 805 Plomber. Adgang til Klinikken havde 272 Børn. 6 Børn foretrak at lade sig privat plombere. De 266 Patienter paa Vajsenhusets Klinik har i Gennemsnit faaet næsten eksakt 3 Plomber hver. Der er ekstraheret 122 Mælkætænder og 6 blivende Tænder. Ingen alvorlige Tilfælde er forekommet. Et Par Rodbetændelser med Abscesser er det lykkedes mig at hæve uden at ofre Tænder.

Børnenes Opførsel hos Tandlægen er mønsterværdig. Især fortjener første Klasse Ros. Det kan jo ikke forbause nogen, hvis 6- eller 7-aars Børn stiller

sig lidt skeptiske over for Boremaskinen eller Ekstraktionstangen, og hvis denne Skepsis skulde udløse sig i Taarer og Skrig, vilde det være tilgiveligt. Men i Aar har ogsaa første Klasse ladet sig behandle uden Indvending, og jeg har Gang paa Gang oplevet, at de smaa har meldt sig selv og bedt om at faa en Mælkemand trukket ud. Dette letter mit Arbejde i høj Grad og giver Haab om et godt Forhold mellem de smaa Patienter og Tandlægen ogsaa for Fremtiden.

Børnenes Tandpleje er i det store og hele god. Mange Elever har den fulde Forstaaelse for Renlighedens Betydning i denne Sammenhæng, medens det dog ikke kan skjules, at enkelte er meget langt derfra. Men vi haaber paa Fremgang ogsaa med Hensyn til denne Side af Sagen og glæder os, hver Gang en lille Synder omvender og forbedrer sig.

Observatoriet, Januar 1924.

Hedvig Strømgren.

Aarsmeddelelser.

Stiftelsesfesten fejredes paa sædvanlig Maade den 11. Oktober med Præmieuddeling og Kantate, efter at Hr. Biskop Ostenfeld havde talt til Børnene:

„Gudsfrygten er nyttig til alle Ting“ siger Apostlen Paulus; maaske man vil synes, det er et underligt Ord; nogle vil maaske sige: det er rart, det er godt, og det er smukt at være gudsfrygtig, men at Gudsfrygt skulde være nyttig og tilmed til alle Ting, det synes vanskeligere at forstaa. Det beror nu ogsaa paa, hvad der menes med Gudsfrygt: Er Gudsfrygt blot det at gaa i Kirke om Søndagen og overholde nogle gamle vedtagne Skikke, da træffer vi ikke Apostlens Mening, ikke heller hvis Gudsfrygt kun bestaar i at bede eller folde sine Hænder til bestemte Tider, eller, som nogle mener, jo Gudsfrygt er godt, naar man skal dø, thi saa har man noget at dø paa, men heller ikke denne Tankegang træffer Paulus's Mening, det ses bl. a. deraf, at han tilføjer om Gudsfrygten, at den betyder noget for det Liv, der er, og dernæst for Livet, som kommer.

I Kantaten sang vi nylig, at „Gudsfrygt“ er Værn mod al Ve og Vold, Fristed i Fare, her er vi inde paa den rette Mening af Ordet, thi ligesom Barnet i sin Leg skal have et Fristed, saaledes maa ogsaa den voksne i sin daglige Gerning have et Fristed, hvor han føler sig tryk og har noget af den samme Følelse, som han har om et Hjem, som han glæder sig til og længes efter.

Hvad trænger vi Mennesker til, og hvad trænger et Barn til? Ja, det er ikke blot Mad, Klæder og Bolig, thi selv om Barnet har disse Goder i rigeligt Maal, vilde det dog ikke være lykkeligt, det maa have noget at leve for. Derfor maa Barnets Evner til at tænke og bestille noget øves i Barndommen, og derfor gaar det i Skole for at udvikle sine Evner og Kræfter, men et Barn trænger ogsaa til et Hjem, til nogen, der holder af det, og det trænger til at faa den Følelse, at det kan leve saaledes, at Hjemmet kan være Barnet bekendt. Deraf kommer Trangen til at have noget at leve Livet paa, som der staar i Kantaten, at have noget rigtigt trygt og nogen, man kan betro sig til. Hos os gamle er der den samme Trang som i Barnet. Vi trænger til et Fristed, til en Gud, vi trygt kan gaa til, fordi vi ved, han vil tage sig af os, og fordi vi stoler paa ham og ved, han holder af os — det er i denne Betydning, at Gudsfrygt er nyttig til alle Ting. Ligesom Barnet og Lærlingen hvert Aar maa leve saaledes, at han gør sig dygtig til det næste Aar, saaledes maa saavel Børn som voksne dygtiggøre sig, saa de faar Kundskab og Forstaaelse ikke blot til deres egen Gerning, men ogsaa til at være noget for andre. I saa Fald har de ikke blot noget at leve for, men ogsaa noget at leve paa. Og kunde nu I Børn faa noget af denne Gudsfrygt, da vil Livet lykkes for eder.“

Biskoppen uddelte derefter Præmierne til Børnene.

Ved forrige Skoleaars Slutning fratraadte Hr. S. N. Holck sin Stilling som Lærer ved det kgl. Vajsenhus for at overtage Overlærerembedet ved det kgl. Opfostningshus. Overlærer Holck havde kun virket hos os fra 1. April 1920, men havde i den Tid forstaaet at gøre sig lige afholdt af Elever og Kollegaer. Hans Gymnastik- og Sløjdtimer overtoges fra 1 April af

Gymnastiklærer Hr. Valdemar Schov og i nogle af Lærefagene har Hr. stud. jur. P. Rohbeck vikarieret indtil Skoleaarets Slutning.

Direktionen udnævnte 12. Marts 1923 Hr. Arkitekt Julius Smith til som Arkitekt for det kgl. Vajsenhus at føre Tilsyn med dets Bygninger fra 1. April.

Julefesten holdtes paa sædvanlig Maade den sidste Skoledag før Ferien, og Forstanderen talte om Julens Betydning med Ordene i Rom. 12,21: „Lad dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde med det gode“, som Udgangspunkt.

Efter at Julegaverne og Konfekten var fordelt mellem Børnene af Klasselærerne, afsluttede Forstanderen med en Tak for det gamle Aar og Ønsket om Guds Velsignelse over Vajsenhuset og dets Gerning i det nye Aar, og Festen endte med, at alle sang: „Dejlig er Jorden“.

Til Juletræet havde Hr. Forlagsboghandler Ejnar Haase samt Gyldendals Boghandel skænket en Del gode Bøger, som vi er meget taknemmelige for.

Hver Juleaften ydes der til de fattigste Hjem her i Skolen en halv Skinke og 1 kg Risengryn, for at intet Barn, der gaar i Vajsenhusets Skole, i Juletiden skal savne det fornødne for sig og sin Familie. I Aar uddeltes 47 halve Skinker og 47 kg Risengryn.

Skolen.

Elevantallet var d. 1. Marts 1924 271 Børn (131 Drenge og 140 Piger), dels forældreløse (Vajser), dels faderløse, som er fordelt i 10 Klasser.

Skoledagenes Antal var 239.

Intet skolesøgende Barn maa have Byplads.

Skolen begynder den 1. April Kl. 8, den 1. November Kl. 9. Undervisningen er meddelt i „Lektioner“ paa 40 Minutter i Stedet for i Timer paa 50 Minutter.

Nedenstaaende Tabel angiver Fagenes Fordeling (i Lektioner) til hver enkelt Klasse:

	8. Kl.		7. Kl.		6. Kl.		5. Kl.		4. Kl.		3. Kl.		2. Kl.		1. Kl.	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Religion	1	1	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3
Dansk	5	5	4	4	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8	10	10
Regning	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6
Skrivning	»	»	1	»	2	2	3	3	4	3	6	4	5	5	6	6
Bogføring	2	2	1	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Historie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	»	»	»	»
Geografi	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	1	1
Naturhistorie	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	»	»
Naturlære	2	2	2	2	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kemi	2	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Anskuelse	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	2	»
Tysk	4	4	3	3	3	3	3	3	»	»	»	»	»	»	»	»
Engelsk	4	4	3	3	3	2	3	»	2	»	1	»	»	»	»	»
Matematik	4	»	4	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Tegning	3	1	3	1	2	1	4	2	3	»	3	»	»	»	»	»
Sang	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	2
Sløjd	2	»	2	»	2	»	2	»	»	»	»	»	2	»	2	»
Syskole	»	6	»	7	»	8	»	7	»	7	»	7	1	7	1	7
Skolekøkken	»	4	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ugentlige Lektioner .	42	42	42	42	42	42	42	42	36	36	36	36	36	36	36	36

Efter Skoletiden undervises en Del Drenge i Musik: Violin, Bratsch, Violoncel og Kontrabas.

Skolens Lærerpersonale.

Frk. S. Bruun, eks. Lærerinde (1890), har undervist 6te Pige Klasse i Dansk, Historie, 7de Pige Klasse i Geografi, 3dje og 4de Fælles Klasse i Naturhistorie og Skrivning og 2den Fælles Klasse i Skrivning, Geografi og Naturhistorie. 35 Lektioner.

Frk. P. Moberg (1890), Lærerinde paa Syskolen, har undervist alle Pige Klasser og desuden 1ste og 2den Dreng Klasse i Syning. 25 Lektioner.

Viceinspektør J. Sommer, cand. phil. (1891), har undervist de 6 øverste Klasser i Tysk, de 4 nederste Klasser i Religion samt 5te Dreng Klasse i Dansk, endvidere 3dje Fælles Klasse og 4de Fælles Klasse i Historie. 42 Lektioner.

Hr. Alfred Larsen, Kunstmaler (1893), har undervist de 8 øverste Dreng- og 6 øverste Pige Klasser i Tegning, endvidere 1ste og 2den Dreng Klasse i Lersløjld og Tegning. 19 Lektioner. Skolebibliotekar.

Frk. N. Brix, eks. Gymnastiklærerinde (1893), har undervist alle Pige Klasserne i Gymnastik og Dans. 10 Lektioner.

Hr. H. J. Larsen, Musiker (1895), har undervist Drengene i Violin, Violoncel, Bratsch og Kontrabas, 10 Timer, og ledet Sammenspillet med de udgaaede Elever, 1½ Time.

Hr. K. Obel, cand. theol. (1900), har undervist 8de Fælles Klasse i Dansk, Engelsk, Historie og Geografi, 7de og 6te Pige Klasse i Engelsk, endvidere 7de A og B Klasse i Dansk og (Drengene) i Geografi, 5te og 4de Fælles Klasse i Geografi, 5te Fælles Klasse i Historie samt 1ste og 2den Dreng Klasse i Anskuelsesundervisning. 42 Lektioner.

Frk. Henriette Luther (1902), Lærerinde paa Skrædderskolen og Syskolen, og leder Pigernes Badning paa Skolen. 25 Lektioner.

Hr. P. W. Degner, cand. phil. og eks. Lærer, (1913), har undervist de 3 øverste Klasser i Naturlære, 8de, 7de og 6te Drengeklasse i Matematik, 8de Fællesklasse, 7de A og B Klasse i Regning, 8de og 7de Drengeklasse i Kemi samt 6te Drengeklasse i Historie og Geografi. 42 Lektioner.

Frk. Cecilie Dahl, eks. Lærerinde (1918), har undervist 6te Dreng- og 6te Pigeeklasse samt 4de Fællesklasse i Regning og 2den Fællesklasse i Dansk, 7de Pigeeklasse i Naturhistorie, 7de A og B Fællesklasse i Historie, 6te Pigeeklasse i Geografi og 5te Fællesklasse i Skrivning. 35 Lektioner.

Hr. P. Floor, cand. theol. (1919) har undervist 6te Drengeklasse og 4de Fællesklasse i Dansk, 7de A og B, 6te, 5te, 4de og 3dje Drengeklasse i Engelsk, 3dje og 5te Fællesklasse i Regning samt 3dje og 1ste Fællesklasse i Geografi. 42 Lektioner.

Frk. P. Bondo, (1920), Lærerinde i Husgerning, har ledet 8de og 7de Pigeklasser Skolekøkkenundervisning. 10 Lektioner.

Hr. Aage Ulmer, Kantor (1922), har ledet Sangundervisningen i hele Skolen, 12 Lektioner, samt undervist Drengene i Violinspil 6 Timer.

Frk. Rosa Silfwander, eks. Lærerinde (1922), har undervist 1ste Fællesklasse i Dansk, Regning og Skrivning, 3dje Fællesklasse i Dansk, 6te Pige- og 6te Drengeklasse og 7de A og B Drengeklasse i Skrivning. 35 Lektioner.

Hr. V. Schov, eks. Gymnastiklærer (1923), har undervist i Gymnastik og Sløjd i hele Drengeskolen. 22 Lektioner.

Hr. P. Rohbeck, stud. jur., har som Vikar undervist 8de til 5te Klasse i Naturhistorie og 2den Fællesklasse i Regning.

Forstander Chr. Ottesen, cand. theol. (1893) har undervist de 6 øverste Klasser i Religion samt de 2 øverste Klasser i Bogføring, desuden enkelte Elever i Maskinskrivning. 21 Lektioner.

Undervisningen

er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

Iste Fællesklasse (31 Elever).

Dansk. Folkeskolens Læsebog samt Brudstykker af M. Lønborg-Jensens „Min første Bog“. Oplæsning, Genfortælling og Stavning; Afskrift efter Bog; enkelte Digte lært udenad. Beskrivelse af Billeder, Indøvelse af Farverne. 10 Lektioner.

Religion. Mundtlig Gennemgang af Skabelsen til Josefs Død og udvalgte Fortællinger af det nye Testamente, 6 Salmer. 3 Lektioner.

Hjemstavnslære og Iagttagelse med de forskellige Vægbilleder og Danmarkskortet som Grundlag. 1 Lektion.

Regning. Hovedregning: Mundtlig Gennemgang af de fire Regningsarter indtil 20. Tavleregning: Addition og Subtraktion i ubenævnte Tal. 6 Lektioner.

Skrivning. 6 Lektioner.

Gymnastik. Drengene 3 og Pigerne 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. Pigerne 7 Lektioner og Drengene 1 Lektion.

Lersløjde og Tegning paa Tavle. (Drengene alene). 2 Lektioner.

Anskuelsesundervisning. (Drengene alene). Gennemgang af Anskuelsesbillederne paa Væggene. 2 Lektioner.

2den Fællesklasse (35 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Folkeskolens Læsebog I. Stil efter Fossing og Jørgensens Vejledningsøvelser, 1ste Hæfte. 8 Lektioner.

Religion. Af det gamle Testamente er mundtligt gennemgaaet fra Moses til David, og af det nye Testamente udvalgte Fortællinger. 7 Salmer. 3 Lektioner.

Geografi. Mundtlig Gennemgang af Danmarks Geografi. 3 Lektioner.

Naturhistorie. Mundtlig Fremstilling efter Billederne paa Væggen. 1 Lektion.

Regning. Wilsters Regnebog for Barneskolen, 2det Hæfte. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal samt Division. 6 Lektioner.

Skrivning. 5 Lektioner

Gymnastik. Drengene 3 og Pigerne 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. Pigerne 7 Lektioner, Drengene 1 Lektion.

Lersløjld og Tegning paa Tavle. (Drengene alene.) 2 Lektioner.

Anskuelsesundervisning. (Drengene alene.) Menneskelegemetes vigtigste Funktioner. Planternes Liv (Vækstkasse) og Anvendelse. En Bys Fremkomst, Vækst og Organisation (i Forbindelse hermed: forskellige Næringsveje). Vandets Kredsløb. Øvelse i Længde- maaling. Opmærksomhedsøvelser. 2 Lektioner.

3dje Fællesklasse (32 Elever).

Dansk. Oplæsning efter „Danskbogen“, 2den Del. Sproglærens første Grundtræk mundtligt indøvet. Diktat efter Fossing og Jørgensens Danske Stile, 2det Hæfte. Digte lært efter H. Larsens „50 Sange“ og efter Læse- bogen. 7 Lektioner.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: David til Jø- derne under Ægypterne. Udvalgte Fortællinger af det nye Testamente. De tre Trosartikler med Forklaring. De 10 Bud og Fadervor. 8 Salmer. 2 Lektioner.

Historie: Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: forfra til Svend Estridsen. 3 Lektioner.

Geografi: E. Jahn: Europas Geografi, Side 16 —36. Danmark repeteret. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Pattedyrene. 2 Lektioner.

Engelsk. (Drengene alene). Til Undervisningen er benyttet Listovs Ledetraad I, Stk. 1—30. 1 Lektion.

Regning. Wilster: Regnebog for Barneskolen, 3dje Hæfte. 5 Lektioner.

Tegning. (Drengene alene). Frihaandstegning efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. Drengene 5 og Pigerne 4 Lektioner.

Gymnastik. Drengene 3 og Pigerne 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

4de Fællesklasse (36 Elever).

Dansk. Julie Heins danske Læsebog IV. Analyse, Diktatstile og Stiløvelser efter Fossing og Jørgensens Danske Stile, 3dje Hæfte. Digte lært efter H. Larsens „50 Sange“ og efter Læsebogen. 7 Lektioner.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: Skabelsen til det babyloniske Fangenskab. Udvalgte Fortællinger af det nye Testamente. Af Luthers lille Katekismus er lært Daabs- og Nadverordene Tredje Klasses Pensum repeteret. 8 Salmer. 2 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Svend Estridsen til den nyere Tid. 3 Lektioner.

Geografi. Eline Jahn: Europas Geografi: fra Frankrig Bogen ud, Danmark repeteret. 3 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Fugle, Krybdyr og Padder Af Botanikken er mundtligt gennemgaaet forskellige Planter efter store Billeder. 2 Lektioner.

Engelsk. (Drengene alene). Kirstine Thaning: Engelsk Billedelementarbog ca. 50 Sider. Samtale om det læste. 2 Lektioner.

Regning. Henrik Wilster: Regnebog for Barneskolen. 4de Hæfte. 5 Lektioner.

Tegning. (Drengene alene). Frihaandstegning efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. 3 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

5te Fællesklasse (32 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker til Brug for 1ste Mellemskoleklasse er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lært efter H. Larsens „50 Sange“. Diktat og Genfortælling efter Fossing og Jørgensen, Hæfte 4. 7 Lektioner.

Religion. J. Martensen og J. Paulli: Kortfattet Bibelhistorie S. 44—64 og S. 90—117, Indledningen og de 10 Bud efter Balslevs Katekismus. Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Reformationen til Frederik IV. Ejler Møllers Verdenshistorie: Oldtid og Middelalder. 3 Lektioner.

Geografi. Eline Jahn: De fremmede Verdensdele. Danmark repeteret. 3 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Dyrenes Naturhistorie, S. 120—ud. Botanik, S. 1—64, repeteret til S. 30. 2 Lektioner.

Engelsk. (Drengene). K. Thaning: Engelsk Billedelementarbog Side 50—110. Grammatik, Samtale om det læste. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen. 42 Sider. Tysk Stil. Fr. Sand: Tysk Formlære. 3 Lektioner.

Regning: Henrik Wilster: Regnebog for Børneskolen, 5te Hæfte. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegning. Drengene 4, Pigerne 2 Lektioner.

Skrivning. 3 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. (Drengene). 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

6te Drengeklasse (25 Elever).

Dansk. Olaf Langes Danske Læsestykker til Brug for 2den Mellemskoleklasse og „Blichers udvalgte Noveller“ er benyttet til Oplæsning. Digte efter Læsebogen. Genfortællingsstil og Diktat til Dels efter „Fossing og Jørgensen“, Hæfte 5, som ogsaa er brugt til Analyse. Oplæsning af enkelte Hovedværker og mundtlig Literaturhistorie. 7 Lektioner.

Religion. J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie S. 1—169. Balslevs Katekismus 1ste og 2den Trosartikel, Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Frederik IV og ud. Ejler Møller: Verdenshistorie: fra Reformationen og ud. 2 Lektioner.

Geografi. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I: Europa til Italien. Danmark repeteret. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Vilh. Rasmussen: Zoologi for Mellemskolen, I Del. Balslevs lille Botanik: S. 31—64. Forskellige Planter gennemgaaet og bestemt efter H. Rasmussen og K. Simonsen: Lille Flora til Skolebrug. 2 Lektioner.

Engelsk. Kirstine Thaning: Engelsk Billed-elementarbog fra Side 110 ud. Grammatik og Genfortælling. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen Side 43—82. Sands tyske Formlære. 3 Lektioner.

Geometri. Jul. Petersen: Plangeometri for Mellemskolen, forfra til § 50. 1 Lektion.

Aritmetik. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellemskolen, forfra til Division. 1 Lektion.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen, 6te Hæfte. Hjemmeregning i Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I, til Fordampning. 2 Lektioner.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 1 Lektion.

Haandgøring. 2 Lektioner.

6te Pigeklasse (24 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker til Brug for 2den Mellemskoleklasse er benyttet til Oplæsning. Digte efter Læsebogen og Hans Larsens 50 Digte. Genfortællingsstil og Diktat efter Fossing og Jørgensen, Hæfte 5, som ogsaa er brugt til Analyse. Noget Litteraturhistorie. 7 Lektioner.

Religion. J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie S. 1—16^a. Balslevs Katekismus 1ste og 2den Trosartikel, Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Nicolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Frederik IV og ud. Eiler Møller: Verdenshistorie: fra Reformationen og ud. 3 Lektioner.

Geografi. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I: Europa til Italien. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Vilh. Rasmussen: Zoologi for Mellemskolen I Del. Balslevs lille Botanik fra Side 30 og Bogen ud. Forskellige Planter gennemgaaet og bestemt efter H. Rasmussen og K. Simonsen: Lille Flora. 2 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen Side 43—82. Sands tyske Formlære. 3 Lektioner.

Engelsk. Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog for Mellemskolen Stk. 1—86. Grammatik, Samtale om det læste. 3 Lektioner.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Børneskolen, 6te Hæfte. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner.

Tegning. Store Konturer efter For-tegning. 1 Lektion.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 1 Lektion.

Haandgørring. 8 Lektioner.

7de Fællesklasse A og B (26 + 20 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker for 3dje Mellemskoleklasse og Vilh. Malling: Fra Holberg til Chr. Richardt er benyttet til Oplæsning og Analyse. Gennemgang af de tilsvarende Afsnit af Litteraturhistorien. Forskellige Digterværker er blevet læst for Klassen. Stil, skriftlig og mundtlig, efter Fossing og Jørgensen, Hæfte 5. B-Klassen har haft flere bundne Stile og mindre Litteraturhistorie end A-Klassen. 4 Lektioner.

Religion. Ny Testamente efter J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente. Salmer. 2 Lektioner.

Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen I: Oldtiden og Middelalderen (Resten af Bogen gennemlæst). 3 Lektioner.

Geografi. Drengene: Dahlberg: Lærebog i Geografi Nr. 4. Fremmede Verdensdele undtagen Amerika. Desuden: Danmark og den skandinaviske Halvø. Pigerne: Christensen 2. Del. 2 Lektioner.

Engelsk. Drengene: Chr. Ottesen: Read and Spell ca. 50 Sider, Grammatik og Genfortælling. 1 Stil ugentlig. 3 Lektioner. Pigerne, A-Klassen: Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemskolen II, Stk. 1—37. B-Klassen: Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog, Stk. 80—106, Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemskolen II: Stk. 1—16. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen Side 83—120. A-Klassen desuden: Deutsche Jugendbücherei 46 Side 18—25. P. L. Ipsen: Tysk Grammatik for Mellemskolen. 3 Lektioner.

Geometri. (Drengene). Jul. Petersen: Geometri for Mellemskolen: Fra Konstruktioner til regulære Polygone. 2 Lektioner.

Aritmetik (Drengene). Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellemskolen: Division. Ligninger med 1 og 2 ubekendte. 2 Lektioner.

Regning. Wilster: Regnebog for Mellemskolen II Del, samt A-Klassen Procent af III Del. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I.: Læst hele Bogen, men kun repeteret til Magnetisme. 2 Lektioner.

Kemi. Th. Sundorph: Kemi for Mellemskolen. Drengene alene. 1 Lektion.

Naturhistorie. Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne. Vilhelm Rasmussen: Zoologi for Mellemskolen II. 2 Lektioner.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer, Klodser og Gibs samt Farvetegning efter fritstaaende Genstande. Drengene 4 Lektioner, Pigerne 1 Lektion.

Bogføring efter en lettere trykt Opgave samt lidt Bogholderi efter Kolonne-system. 1 Lektion.

Skrivning. Drengene 1 Lektion.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 1 Lektion.

Haandgerning. Drengene 2 Lektioner.

Haandarbejde. Pigerne 7 Lektioner.

Skolekøkken. Madlavning og Husgerning.
Pigerne 4 Lektioner.

8de Fællesklasse (10 Elever).

Dansk. Til Oplæsning er blevet benyttet O. Lange: Danske Læsestykker for 4de Mellemskoleklasse. Forskellige Digterværker er blevet læst af eller for Klassen. Analyse, Litteraturhistorie. En Fristil hver Uge. Eleverne har holdt Foredrag om selvvalgte Emner. 5 Lektioner.

Religion. Kirkeaarets Evangelier samt lidt af Oldtidens Kirkehistorie gennemgaaet. Salmer. 1 Lektion.

Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen II. („Den nyeste Tid“ samt udvalgte Stykker af „Den nyere Tid“ repeteret). 3 Lektioner.

Geografi. Gennemgang af den fysiske Geografi. Navnene i Europas Geografi repeteret. 1 Lektion.

Tysk. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen Side 144—181 og 200—213. P. L. Ipsen: Tysk Grammatik for Mellemskolen. Tysk Stil een Gang om Ugen. 4 Lektioner.

Engelsk. Chr. Ottesen: Read and Spell, 14 Sider, samt A Helping Hand. Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemskolen II, 49 Sider. Genfortælling, Grammatik, Analyse, 1 Stil om Ugen. Samtale om Billederne i illustrerede Blade. 4 Lektioner.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Mellemskolen III. og IV. Del. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig efter Lomholts Eksamensopgaver til Mellemskoleeksamen. 6 Lektioner.

Aritmetik. (Drengene alene). Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellemskolen: Potens og Bogen ud. 2 Lektioner.

Geometri. (Drengene alene). Jul. Petersen: Plan-geometri for Mellemskolen: Regulære Polygoner og Bogen ud. 2 Lektioner.

Bogføring. Enkelt Bogholderi efter Kolonne-systemet med Hovedbog, Kassebog, Bogføringskladde og Statusbog. 2 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen II. Del. 2 Lektioner.

Kemi. (Drengene alene). Th. Sundorph: Kemi for Mellemskolen. 1 Lektion.

Naturhistorie. De danske hvirvelløse Dyrs Biologi gennemgaaet i korte Træk. Zoologiens og Botanikkens Systemer repeteret, samt kortfattet Udviklings- og Nedstammingslære, alt mundtlig behandlet. 1 Lektion.

Tegning. Drengene: Tegning efter Klodser, Gibs og fritstaaende Genstande, lidt geometrisk Tegning og Perspektivtegning. 4 Lektioner.

Pigerne: Tegning efter Klodser og fritstaaende Genstande. 1 Lektion.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 1 Lektion.

Haandgerning. (Drengene) 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne) 6 Lektioner.

Madlavning og Husgerning. (Pigerne alene). 4 Lektioner.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør, Professor C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministerielle Sangregulativ af 30. Maj 1899.

Gymnastikundervisningen ledes efter Gymnastikreglement 1905, udarbejdet af Gymnastikkommissionen af 30. November 1889 og til Dels, for Drengenes Vedkommende efter Niels Bukhs System.

Ogsaa i Aar har Vajsenhusets Elever under Hr. V. Schov og Frk. Overgaard's Ledelse faaet Svømmeundervisning i Sommermaanederne paa Kommunens Badeanstalt ved Langebro.

For tilbagestaaende Børn gives der Ekstraundervisning uden for Skoletiden, særlig i Tysk og Regning, samt for sjette Klassernes Konfirmander tillige i Religion, henholdsvis af Hr. Viceinspektør J. Sommer og Hr. cand. phil. P. W. Degner, dog ogsaa i alle andre Fag, hvor det efter Lærerens Skøn maatte være nødvendigt for at hjælpe dem frem til at følge med deres Klasse. Dette bliver særlig nødvendigt for de forældreløse Børn (Vajser), da disse jo ved Forældrenes Død kommer herind fra mange forskellige Samfundslag, højst forskellige Skoleforhold og i højst forskellige Aldre.

Undervisningen i Haandgjerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Hr. V. Schov leder hele Sløjdundervisningen saavel paa Snedker- og Drejerskolen som paa Træslojds skolen efter Dansk Skolesløjds System. De udførte Arbejder anvendes bl. a. til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. De 4 øverste Drengeklasseer deltager i denne Undervisning.

1ste og 2den Drengeklasse er ogsaa i Aar blevet undervist i Lersløjde og Modellering af Hr. Kunstmaler Alfr. Larsen.

Haandgerningsskolen for Pigerne er delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestrikning og een for Skræddersyning.

I Linnedsyskolen, der ledes af Frk. Moberg og Frk. Luther, sys en Del Linned til Børnenes Konfirmation, ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Desuden er Drengene i 1ste og 2den Klasse 1 Lektion hver Uge under Frk. Mobergs Ledelse blevet vænnet til at anvende Naal og Traad.

Skræddersyskolen ledes af Frk. Luther; i den sys en Del af Pigernes Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene. Børnene benytter nu 2 Symaskiner ved den daglige Undervisning. Under Frk. Luthers Sygdom har Fru Amtrup ledet Undervisningen.

Skolekøkkenet ledes af Frk. Petra Bondo. I Aarets Løb er med 7de Klasse (yngste Hold) gennemgaaet:

- I. De daglige Rengøringsarbejder i Skolekøkkenet: Opvask, Skuring, Afsøbning, Rengøring samt Gulvvask.
- II. Tøjbask, Sammenlægning og Rulning.
- III. Madlavning.
- IV. Syltning.
- V. Bagning.

Med 8de Klasse (ældste Hold) er gennemgaaet:

- I. Rengøring.
- II. Madlavning: Mere sammensatte Retter.
- III. Syltning.
- IV. Bagning.

Børnene holder selv uden fremmed Hjælp Skolekøkkenet rent; de vasker selv, hvad der bruges af Forklæder, Kapper, Duge, Viskestykker o. l.

De spiser selv den Mad, de laver, ved et af dem selv pænt dækket Bord, hvor de efter Tur maa være „Husmoder“ og servere for Kammeraterne.

I Bygningen er der indrettet tempererede Brusebade, saa at hvert Barn i Skolen faar eet Bad om Ugen; Drengenes Badning foregaar under Hr. V. Schovs Tilsyn, Pigenes under Frk. Bruun og Frk. Dahls.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker H. J. Larsen (1895) og Hr. Kantor A. Ulmer (1922). Der undervises i alt 37 Drengene: 27 i Violinspil, 4 i Violoncel, 4 i Bratsch og 2 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen eller blot indirekte tilskynde nogen til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige Arbejde. Hovedformaalet med Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse af den rene klassiske Musik allerede fra 8 Aars Alderen af at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaar Følge, kort sagt, give dem gode Vaner fra den tidligste Tid og dertil lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin inden for Arbejdets Ramme kan udrette selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lærer Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige stadige Arbejde paa Sammenspil til Eksaminerne og uden for Skoletiden, naar

de er konfirmerede, ved Sammenspil i Skolens store Strygeorkester (paa ca. 25 Deltagere).

Dette Elevorkester har sin Øvelse hver Søndag af Hensyn til Lærlingeforholdene. Det dirigeres af Hr. Musiker H. J. Larsen. Den aarlige Koncert, som afholdes paa Vajsenhuset for Venner og Bekendte, havde denne Gang følgende Program:

H A K O N J A R L.

(Udtog).

Tekst af *Adam Oehlenschläger*.

Musik af *I. P. E. Hartmann*.

1. Ouverture.
2. Oplæsning af Hr. Niels Pedersen.
3. Mellemaktsmusik:
 - a. Hakon Jarl skal dø.
 - b. Morgenstemning.
4. Oplæsning.
5. Mellemaktsmusik.
Bondehærens Sammenstimlen.

Ved den ene af Koncerterne havde vi ogsaa i Aar den Glæde at se de gamle Vajsenhusianere fra Fri-boligen i Ahornsgade blandt vore Gæster.

For hver Klasse er indrettet et særligt Klassebibliotek paa saa mange Bind, som Klassen har Børn.

Sparemærkesalget har været i Gang som sædvanlig.

De fem øverste Dreng- og Pigeklasser besøgte Kunstudstillingen paa Charlottenborg 12te Maj.

Den aarlige Skovtur foregik 17de August for de øverste Klassers Vedkommende til Roskilde og Boserup, efter at alle Børnene ved Hr. Departementchef

Holbølls velvillige Medvirken gratis havde beset Domkirken og dens Kapeller.

Den samme Dag var de 6 mindste Klasser i Zoologisk Have, hvortil der ligeledes var blevet givet fri Entre. Efter Besøget der legede Børnene i Søndermarken og Frederiksberg Have.

162 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien, i alt var 222 paa Landet.

Landboerne har altsaa atter i Aar udvist en storartet Gæstfrihed mod Vajsenhusets Børn og gjort det muligt, at alle vore Børn — de ganske smaa undtagne, der af forskellige Grunde ikke kan rejse — kom paa Landet. Vajsenhusets „Landopholdsbog“, hvori samtlige Værter og Gæsters Navne for de sidste 30 Aar er optegnet, udviser da ogsaa mange Eksempler paa, at de samme Værter Aar efter Aar har modtaget vore Børn, adskillige endog efter Konfirmationen, til Trods for, at vedkommende Hjem har antaget en ny skolepligtig Elev som Feriebarn. For en saadan Gæstfrihed kan Vajsenhuset ikke være taknemmeligt nok. Mange af vore Børn er jo af noget skrøbeligt Helbred paa Grund af medfødte Dispositioner fra de tidligt afdøde Forældre, og om dem alle gælder det, at de lever under saa økonomisk smaa Forhold, at det er en Velgerning at hjælpe dem til en god og styrkende Sommerferie.

Følgende fremmede var velvilligst Censorer ved Eksamen 1923:

Hr. stud. theol. L. Andersen.

Thv. Lærerinde, Fru Johanne Bagger.

Viceinspektrice, Fru H. Baumgarten.

Hr. stud. mag. Berg-Sørensen.

— Pastor Beyer.

Lærerinde, Frk. Black Hansen.

- Hr. Professor H. Bohr.
 — cand. theol. Kommunelærer Brahm.
 Faglærerinde, Frk K. Budde-Lund.
 Hr. Professor Fr. Christensen.
 — Lærer, cand. phil. Christiansen.
 — Pastor Dam Hendriksen.
 — fhv. Lærer Dilleben.
 Fhv. Lærerinde, Frk. E. Ditlevsen.
 Hr. Skoleinspektør Kjeld Eriksen.
 — Kommunelærer M. Eriksen.
 Gymnastiklærerinde Frk. Fenger.
 Hr. Kommunelærer Fisker.
 — — — — — , cand. phil. Gehl.
 — Lærer ved Opfostringshuset Helt.
 — fhv. Lærer J. Hessen.
 — cand. theol. Hjermind.
 — cand. polyt. Høyendahl.
 — Pastor M. Jensen.
 — Gymnastiklærer, stud. mag. S. F. Jensen.
 — stud. theol. Svend Skov Jensen.
 — Kommunelærer Vald. Jensen.
 — Docent P. Johansen.
 — Dr. Stefan Jørgensen.
 — Kommunelærer, cand. phil. J. Klint.
 Lærerinde, Frk. Lampe.
 Hr. Skoleinspektør Alfr. Lassen.
 Kommunelærerinde, Frk. M. Larsen.
 Hr. stud. theol. Svend Larsen.
 — stud. theol. Lyngbye.
 — Pastor J. Nielsen.
 — stud. theol. Nissen.
 — Kommunelærer, cand. phil. Nystad.
 — Skoleinspektør Nørby.
 — Kommunelærer Olsson.
 — Fabrikinspektør C. Ottesen.
 Inspektrice Frk. Plessner Jacobsen.
 Hr. Kommunelærer, cand. phil. Sharti.

Hr. Organist Schlägelberger.

.. Skolebestyrer E. Schmidt.

Fru Stahlschmidt.

.. Professorinde Strømgren.

Eks. Lærerinde, Frk. Christine Svendsen.

Hr. stud. polyt. V. Sundby.

— Kommunalærer, cand. phil. Thye-Møller.

— Lærer, cand. phil. Uttenthal.

Eksaminationskema.

Tirsdag den 25. Marts.

Kl. 8—9	8. Fkl.	Geografi.	Hr. Obel.
— 8—9 ^{1/2}	7. a —	Naturlære.	— Degner.
—	7. b —	Tysk.	— Sommer.
—	6. Dkl.	Naturhistorie.	— Rohbech.
—	5. Fkl.	Religion.	— Ottesen.
— 9—10	8. —	Historie.	— Obel.
—	1. og 2. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.
— 11—12	8. Fkl.	Regning.	Hr. Degner.
— 11—12 ^{1/2}	7. a —	Dansk.	— Obel.
—	7. b —	Religion.	— Ottesen.
—	6. Pkl.	Regning.	Frk. Dahl.
—	5. Fkl.	Naturhistorie.	Hr. Rohbech.
—	4. —	Religion.	— Sommer.
— 11—1	6. Dkl.	Dansk.	Hr. Floor.
—	3. Fkl.	Dansk.	Frk. Silfwander.
— 1 ^{1/2} —2	1. og 2. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Schov.
— 1 ^{1/2} —2 ^{1/2}	8. Fkl.	Naturlære.	— Degner.
— 1 ^{1/2} —3	7. ab Dkl.	Geografi.	— Obel.
—	7. ab Pkl.	Geografi.	Frk. Bruun.
—	6. Pkl.	Geografi.	— Dahl.
—	5. Fkl.	Dansk.	Hr. Sommer.
— 1 ^{1/2} —3 ^{1/2}	6. Dkl.	Engelsk.	— Floor.

Onsdag den 26. Marts.

Kl. 8—9	8. Fkl.	Dansk.	Hr. Obel.
— 8—9 ^{1/2}	7. a —	Regning.	— Degner.
—	7. b —	Historie.	Frk. Dahl.
—	6. Dkl.	Religion.	Hr. Ottesen.
—	5. Fkl.	Tysk.	— Sommer.
—	4. Dkl.	Engelsk	— Floor.
— 9—10	3. og 4. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.
— 11—12 ^{1/2}	8. Fkl.	Tysk.	Hr. Sommer.
—	7. a —	Religion.	— Ottesen.
—	7. b —	Regning.	— Degner.
—	6. Dkl.	Regning.	Frk. Dahl.
—	6. Pkl.	Dansk.	— Bruun.
—	5. Fkl.	Regning.	Hr. Floor.
—	4. —	Geografi.	— Obel.
— 11—1	1. —	Dansk.	Frk. Silfwander.
— 1 ^{1/2} —3	5. og 6. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Schov.
—	7. a Fkl.	Tysk.	— Sommer.
—	7. b og 8. Dkl.	Matematik.	— Degner.
—	6. Pkl.	Engelsk.	— Obel.
—	4. Fkl.	Naturhistorie.	Frk. Bruun.
— 1 ^{1/2} —3 ^{1/2}	3. —	Regning.	Hr. Floor.

Torsdag den 27. Marts.

Kl. 8—9	8. Fkl.	Engelsk.	Hr. Obel.
— 8—9 ^{1/2}	7. a —	Historie.	Frk. Dahl.
—	7. b —	Naturlære.	Hr. Degner.
—	6. Dkl.	Tysk.	— Sommer.
—	6. Pkl.	Religion.	— Ottesen.
— 8—10	4. Fkl.	Dansk.	— Floor.
— 9—10	5. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.

Kl. 11—12	6. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.
-- 11—12 ¹ / ₂	7. ab Dkl.	Engelsk.	Hr. Floor.
---	7. ab Pkl.	Engelsk.	— Obel.
---	6. Dkl.	Historie.	-- Degner.
---	4. Fkl.	Historie.	-- Sommer.
---	3. —	Naturhistorie.	Frk. Bruun.
---	2. —	Regning.	Hr. Rohbech.
---	1. --	Regning.	Frk. Silfwander.
-- 1 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂	3. og 4. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Schov.
-- 1 ¹ / ₂ —3	6. Dkl.	Naturlære.	-- Degner.
---	6. Pkl.	Tysk.	— Sommer.
---	5. Fkl.	Historie.	— Obel.
-- 1 ¹ / ₂ —3 ¹ / ₂	2. —	Dansk.	Frk. Dahl.

Fredag den 28. Marts.

Kl. 8—9	3. Fkl.	Religion.	Hr. Sommer.
— 8—9 ¹ / ₂	7. a Dkl.	Matematik.	— Degner.
---	7. b Fkl.	Dansk.	— Obel.
---	6. Pkl.	Naturhistorie.	— Rohbech.
---	5. Dkl.	Engelsk.	— Floor.
— 9—10	3. Fkl.	Historie.	-- Sommer.
---	7. og 8. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.
— 11—12 ¹ / ₂	7. ab Dkl.	Naturhistorie.	Hr. Rohbech.
---	7. ab Pkl.	Naturhistorie.	Frk. Dahl.
---	6. Dkl.	Geografi.	Hr. Degner.
---	6. Pkl.	Historie.	Frk. Bruun.
---	5. Fkl.	Geografi.	Hr. Obel.
---	3. —	Geografi.	— Floor.
---	2. —	Religion.	— Sommer.
-- 1 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂	7. og 8. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Schov.
---	6. Dkl.	Matematik.	— Degner.
-- 1 ¹ / ₂ —3	4. Fkl.	Regning.	Frk. Dahl.
---	2. Fkl.	Naturhist. og Geografi.	— Bruun.
---	1. —	Religion.	Hr. Sommer.

Lørdag den 29. Marts.

Kl. 11 Musik- og Sangprøve.

Afslutning.

Fra 11—2 paa de 3 første Eksamensdage er:
øverste Klasses og Konfirmandernes Haandarbejder, Skrive- og Stilebøger samt Tegninger fremlagt i Sy- og Tegneskolens Lokaler paa 2den Sal, alle de øvrige Børns skriftlige Eksamensarbejder er fremlagt i deres respektive Klasser.

Alle, som interesserer sig for Skolen, er velkomne overalt under hele Eksamen.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag den 1. April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1924.

Chr. Ottesen.

Lørdag den 29de Marts Kl. 11.

Sang-Program.

E. Hornemann: Natten breder sine Vinger.
 Dansk Folkemelodi: Se Blomsterne de spæde.
 A. P. Berggreen: Den lyse varme Sommer.

Musik-Program.

L. v. Beethoven: Thema og Variation af Kvartet
 Nr. 5.
 A. Thomas: Romance af Operaen „Mignon“.
 G. F. Händel: Arie af Oratoriet „Messias“.
 P. Heise: Fager er den blide Vaar af „Bertran de
 Born“.

Kor og Orkester.

I. P. E. Hartmann: Skjaldenes Kor af „Olaf den
 Hellige“.

Afslutning.
